

Стандардне оперативне процедуре у случају пандемије

Препоруке о мерама које треба размотрити
у ситуацијама као што је пандемије

Садржај

Претходне информације	3
СОП-ови	5
1. Опште	5
2. Заштитна опрема	6
3. Канцеларије и друге просторије	7
4. Мере у оквиру полиције - састанци	7
5. Мере у оквиру полиције – Образовање и обука	8
6. Мере у оквиру полиције – Рад од куће	8
7. Мере у оквиру полиције – Стратешка резерва	8
8. Мере у оквиру полиције – Праћење ситуације	9
9. Поступци у случају откривене инфекције	10
10. Могуће оперативне мере (друге мере које обично не спадају у рад полиције)	10
11. Успостављање оперативног центра који ради 24 часа, 7 дана у недељи	11
12. Међународна сарадња	11
13. Интервјуи, испитивања, жалбе	12
14. Редовне процедуре (патроле, саобраћај, јавни ред...)	12
15. Употреба возила	13
16. Додатне мере на зеленој/плавој граници – странц	13
17. Додатне мере на граничним прелазима	14
18. Обавештавање јавности	14
19. Позивни центар полиције	15
Изјава о одрицању одговорности	15

Претходне информације

Током избијања пандемије ЦОВИД19 и њеног ширења по целом свету и широм Европе, земље су усмериле своју пажњу и напоре на ограничавање даљег ширења међу њиховом популацијом. Земље су спровеле различите праксе и мере у нади да ће проблем решити што је пре могуће. Ове радње и праксе су укључивале мере попут полицијског часа, ограничења кретања, забрана на граничним прелазима итд.

Да би могле да обезбеде континуитет рада и пружање својих редовних услуга (нпр. криминалистичке истраге, надзор граница, итд.), услуга служби за спровођење закона (ЛЕ (енг. law enforcement)), као део „организација прве помоћи“, земље су морале да се прилагоде новим околности у реалном времену, суочавајући се тако са новим изазовима и додатним притиском.

Главни изазови полицијских организација у то време су били обезбеђивање безбедности полицајаца који раде на терену, настављање пружања својих услуга са што мање прекида и одржавање највећег могућег поштовања људских права током овог ванредног стања при спровођењу хитних парламентарних или владиних одлука у циљу успостављања контроле над ширењем ЦОВИД-19.

У настојању да подржи напоре у смањењу негативног утицаја потенцијалних будућих случајева природних катастрофа и/или катастрофа изазваних људским фактором на континуитет рада служби ЛЕ, како на стратешком тако и на оперативном нивоу, ДЦАФ Љубљана (у оквиру Програма безбедности граница-у даљем тексту БСП (енг. Border Security Programme)) се укључио у припрему Стандардних оперативних процедура (СОП-ова) за реаговање у случају пандемије.

Циљ СОП-ова је да формулишу **низ корака и препорука које треба размотрити на стратешком и оперативном нивоу** да би се **најбоље реаговало у случају тешких ванредних ситуација** које се могу појавити.

СОП-ови се развијају комбинацијом приступа „одозго према доле“ и „одоздо према горе“, у сарадњи и координацији са стручним представницима релевантних служби корисника БСП-а, посебно онима који раде на пољу планирања одговора, оперативног планирања и анализе ризика.

Препоруке наведене на следећим страницама, о мерама које треба узети у обзир у случају пандемије, изведене су из одговора добијених од представника релевантних служби ЛЕ корисника БСП-а.

Као такве, оне не представљају опширан списак мера које треба применити, потребно их је ажурирати, контекстуализовати тако да одражавају специфичну ситуацију у свакој земљи корисници.

Списак не представља нужно коначну структуру и поделу препорука и биће прилагођен тако да узме у обзир повратне информације добијене од стране представника служби ЛЕ корисника БСП-а.

Препоруке су груписане у следеће категорије:

1. Опште
2. Заштитна опрема
3. Канцеларије и друге просторије
4. Мере у оквиру полиције - састанци
5. Мере у оквиру полиције – Образовање и обука
6. Мере у оквиру полиције – Рад од куће
7. Мере у оквиру полиције – Стратешка резерва
8. Мере у оквиру полиције – Праћење ситуације
9. Поступци у случају откривене инфекције
10. Могуће оперативне мере (друге мере које обично не спадају у рад полиције)
11. Успостављање оперативног центра који ради 24 часа, 7 дана у недељи
12. Међународна сарадња
13. Интервјуи, испитивања, жалбе...
14. Редовне процедуре (патроле, саобраћај, јавни ред...)
15. Употреба возила
16. Додатне мере на зеленој/плавој граници – странци
17. Додатне мере на граничним прелазима
18. Обавештавање јавности
19. Позивни центар полиције

СОП-ови

1. Опште

- Припремите акциони план о поступању у случају пандемије.
- Припремите упутства о безбедном раду за све запослене.
 - Путства треба да садрже очекиване радње за запослене у спровођењу превентивних мера за ширење инфекције. Упутства треба да обухвате следећа подручја: употребу и руковање заштитном опремом, мере безбедности у свим просторијама, процедуре и дужности запослених у случају откривених знакова инфекције или обавештење о контакту са зараженом особом, прилагођавање радних активности и извршавање овлашћења
- Поделите упутства свим организационим јединицама.
- Уверите се да су сви запослени упознати са припремљеним упутствима.
 - Успоставите систем који осигурава да су сви запослени у организацији стално упознати са упутствима, без обзира на позицију коју заузимају.
- Ажурирајте упутства како се ситуација буде развијала.
 - Ажурирајте упутства тако да одражавају промене безбедносне ситуације, узимајући у обзир најновије препоруке у развој.
- Уверите се да су сви запослени упознати са променама у упутствима (са ажурираним упутствима).
- Припремите посебна упутства за менаџмент.
 - Поред упутстава за све запослене о очекиваним радњама у спровођењу превентивних мера за спречавање ширења инфекције, потребно је припремити и упутства за руководство и руководеће особље на свим организационим нивоима. Ова упутства укључују различите организационе аспекте које руководство и руководеће особље треба да узму у обзир и обезбеде.
- Успоставите систем обавештавања запослених о мерама на свим нивоима полиције.
- Промовишите вакцинацију међу запосленима.
 - У зависности од доступности вакцине, вакцинацију међу запосленима треба да промовише и (ако је могуће) организује Служба. У зависности од епидемиолошке ситуације, требало би организовати периодично (недељно) тестирање невакцинисаних запослених.

2. Заштитна опрема

- Купите довољно заштитне опреме (маске, рукавице, дезинфекциона средства, остало).
 - Врсту одговарајуће заштитне опреме треба да одреди стручно тело, на основу познатих карактеристика ширења вирусне инфекције.
 - Куповину треба обавити на централном нивоу.
- Поделите заштитну опрему свим јединицама. Уверите се да сви запослени имају довољан број заштитне опреме.
 - „Довољан број артикала“ може да се израчуна на основу просечне дневне потрошње по јединици. Препоручује се да свака јединица има довољан број артикала за наредних 30 дана.
- Одржавајте довољну залиху заштитне опреме (на националном нивоу).
 - „Довољан број“ на националном нивоу зависи од просечне дневне потрошње. Препоручује се обезбедити довољну залиху артикала за најмање 90 дана. Овај број треба повећати када се појаве проблеми са испоруком или када се такви проблеми могу очекивати.
- Пратите потрошњу заштитне опреме.
- Упознајте све запослене са упутствима о правилној употреби заштитне опреме и правилном одлагању употребљених артикала.
- Опремите свако возило довољним бројем заштитне опреме (маске, рукавице, дезинфекционо средство...)
 - У сваком возилу треба да буде довољан број артикала. Препоручује се да број артикала у сваком возилу буде најмање два пута већи од просечне дневне потрошње патролне јединице.
- Упознајте све запослене са упутствима о правилној хигијени, о важности правилног и редовног прања руку, дезинфекције руку...
- Обавестите све запослене о важности чистоће и хигијене у вези са униформом и другом одећом.

3. Канцеларије и друге просторије

- Проверавајте све улазе у наше просторије.
- Забележите сваку особу која уђе у наше просторије.
 - Вођење евиденције о свим особама које уђу у просторије омогућава епидемиолошку реконструкцију контаката у случају инфекције.
- Измерите температуру свакој особи која улази у просторију без изузетка.
 - У зависности од карактеристика инфекције, пажљиво проверавајте симптоме особа које улазе у ваше просторије. За мерење телесне температуре се препоручује употреба бесконтактнoг топломера или других електронских система.

4. Мере у оквиру полиције - састанци

- Пређите на онлине састанке што је више могуће.
- Организујте уживо само оне састанке који су неопходни и који не могу да се одложе или организују на било који други начин (нпр. преко интернета).
- Ограничите трајање састанака уживо на минимум.
- Састанке уживо организујте на начин који омогућава минималну безбедносну удаљеност између учесника.
- Састанке уживо организујте у већим канцеларијама (већим просторима).
- Упутите запослене да током састанка уживо носе неопходну заштитну опрему.

5. Мере у оквиру полиције – Образовање и обука

- Избегавајте спровођење обуке уживо. Организујте уживо само оне обуке које се не могу одложити.
- Организујте обуку о пандемији (нпр. онлине семинаре или е-учење за све запослене).

Препоручује се да се обука о пандемији (или другој заразној болести/вирусу) и повезаним ризицима и опасностима организује за све запослене како би се подигао ниво свести о неопходности и ефектима превентивних и заштитних мера.

6. Мере у оквиру полиције – Рад од куће

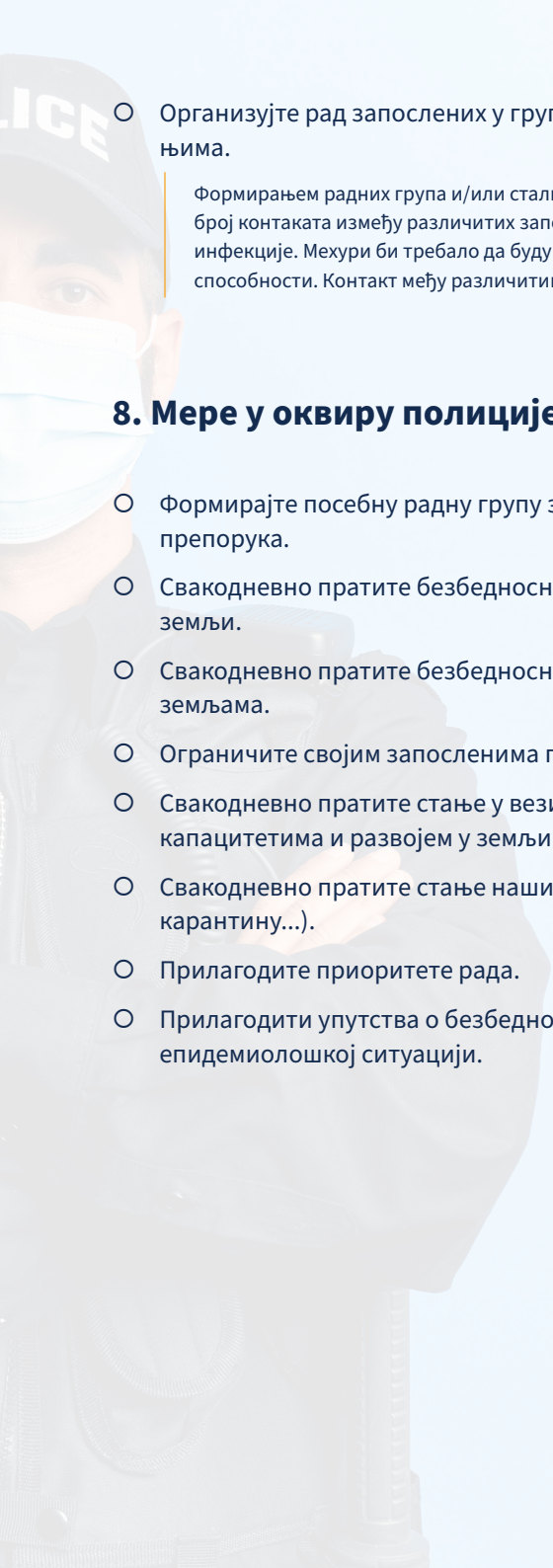
- Припремите потребне правне акте за запослене да раде од куће.
- Одредите услове за рад од куће.
- Омогућите запосленима одговарајућу техничку опрему за рад од куће (нпр. преносне рачунаре).
- Обезбедите потребна ИТ решења за сигурну комуникацију и рад од куће (нпр. ВПН везу).

7. Мере у оквиру полиције – Стратешка резерва

- Успоставити стратешке резерве кроз систем полицијских резерви (помоћна полиција).
- Одређеном броју полицајаца у различитим јединицама дајте привремено одсуство са посла.

Давање одсуства са посла делу полиције (одсуствовање са посла) омогућава формирање „резерви“ полицајаца у случају повећања броја заражених међу полицајцима. Овом мером може да се одржи континуитет рада.

- Промените трајање смена да бисте смањили број контаката између запослених.

-
- Организујте рад запослених у групама да бисте смањили контакт међу њима.

Формирањем радних група и/или сталних радних тимова (тзв. мехура) смањује се број контаката између различитих запослених, чиме се смањује могућност ширења инфекције. Мехури би требало да буду што мањи уз одржавање оперативних способности. Контакт међу различитим мехурима треба свести на минимум.

8. Мере у оквиру полиције – Праћење ситуације

- Формирајте посебну радну групу за праћење ситуације и израду препорука.
- Свакодневно пратите безбедносну и епидемиолошку ситуацију у нашој земљи.
- Свакодневно пратите безбедносну и епидемиолошку ситуацију у другим земљама.
- Ограничите својим запосленима пословна путовања у друге земље.
- Свакодневно пратите стање у вези са оперативним активностима/ капацитетима и развојем у земљи.
- Свакодневно пратите стање наших запослених (заражени, на послу, у карантину...).
- Прилагодите приоритете рада.
- Прилагодити упутства о безбедном раду и учинку према тренутној епидемиолошкој ситуацији.

9. Поступци у случају откривене инфекције

- У случају инфекције, упутите запослене у самоизолацију.
- У случају контакта запосленог са зараженом особом, одмах извршите мапирање контаката тог запосленог, као и додатних запослених са којима је први запослени био у контакту.
- Упутите све запослене да обавесте свог претпостављеног ако почну да показују знакове инфекције.
- Омогућите тестирање за запослене који су били у контакту са зараженом особом без обзира на то да ли показују симптоме.
- Упутите запослене који показују знакове инфекције у карантин док не стигну резултати тестирања.
- У случају инфекције запосленог, дезинфикујте све површине са којима је дошао/ла у контакт.
- Успоставите редован контакт са зараженим запосленима у вези са њиховом добробити.

10. Могуће оперативне мере (друге мере које обично не спадају у рад полиције)

- Будите проактивни у одговору на пандемију и планирању мера чији је циљ ограничити њено ширење.

Очекује се да ће службе за спровођење закона морати да прихвате додатне обавезе у свом раду, одговарајући на уредбе и мере донете ради ограничавања ширења инфекције. Препоручује се проактивна улога и превентивно планирање мера и ресурса.

Додатне мере могу укључивати:

- Додатне мере на државној граници (затварање, ограничење преласка државне границе...);
- Разне додатне обавезе у унутрашњости (нпр. провере поштовања одлука о карантину, ограничења кретања, поштовање полицијског часа...);
- Подршка другим телима (здравствени радници, информисање Владе или других релевантних тела, постављање хуманитарних конвоја...)

11. Успостављање оперативног центра који ради 24 часа, 7 дана у недељи

- Успостављање Центра за координацију активности у вези са пандемијом у оквиру полиције (назив центра може да се разликује од земље до земље).

Препоручује се оснивање посебног, наменског, координационог центра који се фокусира на мере усмерене на ограничавање ширења инфекције. Обавезе Центра треба да укључују (али не да се ограничавају на):

- Координацију рада између полиције и других тела (укључујући министарства);
- Координацију активности са суседним земљама;
- Појашњење питања у вези са пандемијом;
- Прикупљање и пружање информација (о разним активностима и мерама, нпр. на граничним прелазима).

12. Међународна сарадња

- Успоставите редовне контакте са суседним земљама на свим нивоима (нпр. националном, регионалном, локалном).

Препоручује се успостављање редовног контакта да би се осигурала правовремена размена информација о развоју догађаја и боља координација активности од заједничког интереса. Дискусије треба да укључују (али не да се ограничавају на):

- Дискусију и координацију мера на граници (гранични прелази, зелена/плава граница);
- Размену искуства и праксе;
- Успостављање различитих коридора;
- Мере у вези са управљањем миграцијама.

13. Интервјуи, испитивања, жалбе...

- Кад год је то могуће, водите интервјуе путем телефона.
- Поставите заштитно стакло између полицајца и клијента (различите категорије особа у полицијским поступцима су обухваћене овим појмом) у просторима у којима се одржавају интервјуи.
- Упутите сваког клијента да пријави да ли показује симптоме повезане са пандемијом пре уласка у просторије.
- Упутите клијенте да дезинфикују руке пре уласка у полицијске просторије.
- Поставите знакове на свим улазима да би клијенти видели услове и мере.
- Нека полицајац на улазу провери да ли се клијенти придржавају услова и мера.
- Упутите клијенте да носе заштитну маску док су у просторијама полиције (или другу заштитну опрему која се сматра неопходном за ограничавање ширења пандемије).

14. Редовне процедуре (патроле, саобраћај, јавни ред...)

- Упутите све полицајце да носе заштитне маске и унутра (у затвореним просторијама) и напољу.
- Упутите све полицајце да држе минималну безбедносну удаљеност током рада.
- Упутите све полицајце да спроводе различите поступке на отвореним просторима што је више могуће (нпр. узимање изјава треба да се врши напољу ако је могуће...).
- Избегавајте спровођење поступака са клијентима у полицијским возилима (само полицајци смеју да уђу у полицијско возило).

- Упутите полицајце да користе заштитну опрему (маске, рукавице...) у свим поступцима са особама и када додирују различите предмете (нпр. преглед пртљага или возила).
- Упутите полицајце да дезинфикују руке након сваког поступка.
- Упутите све полицајце да избегавају непотребно додиривање предмета током поступка.

15. Употреба возила

- Формирајте сталне (или дугорочне) тимове патролних јединица.
 - Препоручује се формирање тимова на дужи временски период да би се смањио контакт између различитих полицајаца, чиме се смањује могућност ширења инфекције.
- Примените правило „један полицајац по возилу“.
 - Правило „један полицајац по возилу“ значи да током патрола само један полицајац може да буде у полицијском возилу. Овом мером се смањује број контаката између полицајаца, као и интензитет контаката између полицајаца.
- Редовно дезинфикујте возила.
- Редовно проветравајте возила.

16. Додатне мере на зеленој/плавој граници – странц

- Током поступака са странцима, проверите симптоме инфекције.
- Редовно проветравајте просторије у којима су смештени странци.
- Редовно дезинфикујте просторије у којима су смештени странци.
- Редовно проветравајте возила која се користе за превоз странаца.
- Редовно дезинфикујте возила која се користе за превоз странаца.

17. Додатне мере на граничним прелазима

- Упутите полицајце да обављају граничне контроле (проверу докумената) првенствено из кабине за контролу пасоша.
- Упутите полицајце да носе заштитне рукавице током граничних контрола.
- Упутите полицајце да носе заштитне маске током граничних контрола.
- Упутите полицајце да избегавају непотребно додиривање предмета током поступка.
- Упутите путнике да изађу из возила током детаљних граничних контрола.
- Упутите полицајце да дезинфикују руке након сваке детаљне граничне контроле.

18. Обавештавање јавности

- Поставите посебан одељак на нашој полицијској веб страници, пружајући информације у вези са пандемијом.
- Поставите посебан одељак на веб страници Министарства унутрашњих послова (назив се може разликовати од земље до земље), пружајући информације у вези са ширењем и ограничавањем пандемије.
- Обавестите јавност о мерама везаним за ширење и ограничавање пандемије путем изјава за медије, одговора и појашњења за медије.
- Обавестите путнике о мерама везаним за ограничавање пандемије на граничним прелазима.

19. Позивни центар полиције

- Успоставити информациони позивни центар за информисање јавности о мерама везаним за ограничавање пандемије.
- Успоставите посебан (јединствени) телефонски број за контактирање информационог позивног центра.
- Отворите налог е-поште за информациони позивни центар.
- Омогућите свим запосленима који раде у информационом позивном центру информације о тренутним мерама, упутства и друге информације.
- У позивне центре укључите оне запослене који познају стране језике.

Изјава о одрицању одговорности

Овај СОП документ не представља опширан списак мера које треба применити или размотрити као одговор на ситуације као што је пандемија. Документ има за циљ да пружи преглед мера које су разматране и спроведене као одговор на избијање пандемије ЦОВИД19. Као такав, служи као списак препорука о мерама које треба узети у обзир при реаговању у будућим потенцијалним ситуацијама као што је пандемија, да би се обезбедио континуитет рада служби ЛЕ, узимајући у обзир и безбедност полицајаца.

DCAF Geneva Centre
for Security Sector
Governance

Развио ДЦАФ, у оквиру пројекта „Регионална полицијска сарадња и изградња интегритета на Западном Балкану (ПЦИБ)“.

Развој СОП-ова је омогућен путем финансирања у оквиру пројекта који је одобрила Влада Краљевине Норвешке.